

บันทึก

เรื่อง การตีความพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๙) พ.ศ.๒๕๔๒

กรมสารบรรณคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหารได้แจ้งมาโดยหนังสือที่ ๕๖๑๑/๒๕๐๐ ลงวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๐๐ ว่า กระทรวงการคลังได้เสนอขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาตีความหมายของคำว่า “ส่งมอบ” ตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๔๒

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๔) ได้พิจารณาปัญหานี้แล้ว เห็นว่าการที่จะตีความคำว่า “ส่งมอบ” ในมาตรา ๑๓ แต่โดยลำพังนั้นไม่อาจทำได้นอกจากจะต้องนำเอาหลักเกณฑ์ต่าง ๆ อันเป็นนโยบายเกี่ยวกับผู้นำของเข้าและผู้ส่งของออกในพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๔๖๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๙) พ.ศ.๒๕๔๒ ซึ่งเกี่ยวข้องกับเรื่องนี้มาประกอบการพิจารณาด้วย เพราะการพิจารณาตีความกฎหมายที่ใช้อยู่อย่างละเอียดถี่ถ้วนย่อมจะทำให้ขบปัญหาและตีความได้ถูกต้อง

(๑) โดยเหตุนี้เองและก่อนอื่น คณะกรรมการกฤษฎีกาจึงพิจารณาถึงมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๙) พ.ศ.๒๕๔๒ ซึ่งบัญญัติว่า ให้ยกเลิกมาตรา ๓๔ มาตรา ๔๒ มาตรา ๕๙ และมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๔๖๙ และเห็นว่าเฉพาะมาตรา ๔๒ เท่านั้นที่อยู่ในความสนใจเกี่ยวกับเรื่องที่กำลังพิจารณาอยู่นี้แต่มาตรานี้ว่าด้วยการแสดงรายการเกี่ยวกับสินค้าขาเข้าเท่านั้น

คณะกรรมการกฤษฎีกาสงสัยอยู่เหมือนกันว่ามาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๙) พ.ศ.๒๕๔๒ นี้จะเป็นบทบัญญัติว่าด้วยการยกเลิกเฉยๆ หรือเป็นบทบัญญัติให้ใช้บทบัญญัติอื่นแทนบทบัญญัติที่ให้ยกเลิกเพื่อนำเอาวิธีการที่ดีมาใช้ แต่ก็ได้พบคำตอบแสดงนโยบายของกรมศุลกากรซึ่งปรากฏอยู่ในหนังสือคำแปลกฎหมายศุลกากรเป็นภาษาอังกฤษ กล่าวคือ มีไว้ได้มาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๙) พ.ศ.๒๕๔๒ ว่า “มาตรานี้และมาตราอื่นๆ ก่อนมาตรานี้ใช้แทนมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากรพุทธศักราช ๒๔๖๙” คำว่า “มาตราอื่นๆ ก่อนมาตรานี้” ในโน้ตนั่นคงหมายถึง “มาตรา ๑๐ และมาตราต่อไป (ดูโน้ตดังกล่าวแล้วในหนังสือเล่มเดียวกันนั้น)

ส่งพร้อมหนังสือที่ ๒๔๔๕/๒๕๐๐ ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๐๐

๑ โฉน์นี้มีอยู่ในคำแปลภาษาอังกฤษแต่ไม่ปรากฏในฉบับภาษาไทย คำแปลภาษาอังกฤษนี้เป็นของทางราชการซึ่งกรมศุลกากรได้จัดแปลขึ้นไว้ขายหรือแจกเพื่อประโยชน์แก่พ่อค้าที่เป็นชาวต่างประเทศ ซึ่งต้องการทราบความมุ่งหมายของทางราชการอันถูกต้องในส่วนที่เกี่ยวกับหน้าที่ของตน

(๒) เพราะฉะนั้น บทบัญญัติที่จะนำมาใช้บังคับแก่ผู้นำของเข้าหรือผู้ส่งของออก ในพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๔๒ (กล่าวคือ มาตรา ๑๐ ถึง ๑๓) โดยหลักกฎหมายทั่วไปจะต้องนำมาใช้ตามตัวอักษรอย่างเคร่งครัด

เมื่อได้กระทำโดยวิธีดังกล่าวแล้ว ผลย่อมปรากฏโดยชัดแจ้งว่า

มาตรา ๑๐ ใช้บังคับแก่ผู้นำของเข้าและผู้ส่งของออก (แต่มาตรานี้ว่าด้วยการให้แสดงรายการในใบขนสินค้าเท่านั้น)

มาตรา ๑๑ ถึงมาตรา ๑๔ ใช้บังคับแก่ผู้นำของเข้าโดยเฉพาะ

ผลจึงเป็นว่า อำนาจที่มาตราดังกล่าวได้ให้ไว้แก่อธิบดีนั้นจะขยายไปถึงกรณีผู้ส่งของออก ซึ่งอยู่นอกวิธีการที่กำหนดไว้ในมาตราดังกล่าว เหล่านั้นหาได้ไม่ และคำว่า “ส่งมอบ” ในมาตรา ๑๓ นั้นน่าจะตีความว่าใช้บังคับเฉพาะแก่ผู้นำของเข้าเท่านั้น

(๓) เพื่อให้เป็นการสมบูรณ์ยิ่งขึ้น คณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นควรกล่าวด้วยว่า พระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๘ ได้เพิ่มเติมบทบัญญัติบางประการ ต่อท้ายมาตรา ๑๑๒ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๔๖๙ มาตรา ๑๑๒ นี้ (อยู่ในบทเปิดเสร็จทั่วไป) ใช้บังคับแก่ผู้นำของเข้าและผู้ส่งของออกทั้งสองประการ และมีบทบัญญัติว่าด้วยการวางเงินเป็นประกัน แต่บทบัญญัติดังกล่าวไม่มีประโยชน์ที่จะนำมาพิจารณาในกรณีนี้ เพราะเป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับกรณีที่เกิดขึ้นมีข้อโต้เถียงขึ้นในระหว่างกรมศุลกากรกับพ่อค้าโดยเฉพาะเท่านั้น และเพราะเหตุนี้ จึงไม่ใช่หลักการของนโยบายทั่วไป ไปแห่งกฎหมายนี้

(๔) เพื่อให้เป็นการยืนยันข้อสังเกตดังกล่าวข้างต้น พิจารณาว่าในมาตรา ๑๓ ซึ่งเกี่ยวกับผู้นำของเข้าเท่านั้น มีวิธีการอย่างหนึ่งซึ่งอธิบดีอาจอนุญาตให้ผู้นำของเข้าเอาของไปได้ชั่วคราว และมีบทลงโทษไว้ด้วยถ้าหากไม่ชำระเงินอากร วิธีการและบทลงโทษทำนองเดียวกันนี้หาได้มีบัญญัติไว้สำหรับผู้ส่งของออกไม่

ฉะนั้น การที่ผู้ส่งของออกไม่ชำระอากรภายในกำหนด ๓ เดือนนับแต่วันส่งมอบของ จึงเรียกอากรเพิ่มจากผู้ส่งของออกนั้นไม่ได้

(ลงชื่อ) หยุด แสงอุทัย

(นายหยุด แสงอุทัย)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ตุลาคม ๒๕๐๐